

Kraftsamling

Skola först

Delrapport – fas I

2019-03-31

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Effektmål.....	4
2. Genomförande.....	5
2.1. Tillvägagångssätt behovsinsamling.....	5
2.2. Resultat behovsinsamling.....	6
2.3. Samverkansmodell	7
2.4. Arbetsmetod	8
2.5. Nätverk för kontaktpersoner	10
2.6. Kommunikation.....	10
3. Fortsatt process	10

2019-03-31

1. Inledning

I Västerås ligger ansvaret för den pedagogiska verksamhet som bedrivs inom skolan hos de pedagogiska nämnderna (*Förskolenämnden, Grundskolenämnden* samt *Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden*). Barnen och ungdomarna – våra elever – finns samtidigt i ett större sammanhang, där bland annat barnens skolväg, relevant praktik/prao, tillgång till vuxna förebilder, medvetenhet om framtidens arbetsmarknad, studiero på fritiden, sociala sammanhang med jämnåriga, ekonomisk trygghet m.m. är faktorer som bidrar till att barnen och ungdomarna ges förutsättningar för det egna lärandet och studiemotivationen.

Västerås stad som organisation, inklusive stadens bolag, kan därför genom att kraftsamla kring en rad utpekade fokusområden bidra till att Västerås blir en bättre stad att leva, verka och bo i. De samlade effekterna av en sådan kraftsamling förväntas bli att våra elever har markant förbättrade kunskapsresultat samt att barn och ungdomar i Västerås ser ljus på sin framtid och känner tillit till samhället i stort.

Våren 2018 fick Stadsledningskontoret i uppdrag av kommunstyrelsen att ansvara för genomförandet av kraftsamling för skola. Projektet **Skola först** startades under hösten 2018 och drivs av Enheten för hållbar utveckling. Syftet med kraftsamlingen är att nya metoder, strategier och aktiviteter ska bli en del av verksamhetsprocesserna och att projektet därmed når de effektmål som är uppsatta. Arbetet i fas I innebär att göra en behovsanalys samt att arbeta fram *hur* dessa variabler ska utformas för att under genomförandefasen (fas II) kunna bidra till ett positivt förändringsarbete på lång sikt. Denna delrapport sammanfattar den första fasens genomförande samt struktur för det fortsatta arbetet.

2019-03-31

1.1. Effektmål

För att kunna följa kraftsamlingen har kommunfullmäktige antagit ett antal övergripande mål, som till stor del hämtats från de pedagogiska nämnderna, d.v.s. det är mål som idag gäller för de pedagogiska nämnderna, men där övriga nämnder och styrelser kan bidra till ökad måluppfyllelse genom åtgärder som stärker något av de identifierade fokusområdena och som har bäring på det sammanhang som barn och ungdomar befinner sig i. Målen kommer att mätas utifrån samtliga elever på såväl kommunala skolor som friskolor. Målen är följande:

Mål

1. Alla elever ska nå minst godkänt-nivån i matematik och svenska i åk 3
  2. Alla elever ska ha minst godkänt i alla ämnen i åk 9
  3. Alla elever som går på ett nationellt gymnasieprogram ska ta gymnasieexamen inom tre år
  4. Alla barn och unga i Västerås ska känna tillit till människor och samhälle
  5. Alla barn och ungdomar i Västerås ska se ljust på sin framtid
  6. Alla barn i förskolan ska stimuleras till utveckling och lärande
  7. Alla elever i grundsärskolan ska nå minst godtagbar kunskapsnivå i samtliga ämnen eller ämnesområden det år eleven fullgjort grundsärskolan
  8. Alla elever som går gymnasiesärskolans nationella program ska ha tillägnat sig de kunskaper som beskrivs i programmålen efter avslutad utbildning
  9. Alla elever som går gymnasiesärskolans individuella program ska ges möjlighet att nå fördjupad kravnivå
-

2019-03-31

2. Genomförande

2.1. Tillvägagångssätt behovsinsamling

Den informationsinhämtning som genomförts har inhämtats genom workshops, intervjuer och samtal. Medverkande har varit lärare, pedagoger, strateger, chefer på olika nivåer, utvecklingsledare, politiker samt barn och ungdomar i Västerås. Fokus har varit på att belysa behov men även att åskådliggöra de hinder som finns för att stadens barn och ungdomar inte når kunskapsresultaten, känner tillit till samhället samt saknar framtidstro.

De frågeställningar som använts under informationsinhämtningen är:

- Hur ska verksamheten bidra till att barn/ungdomars tillit till samhället/vuxenvärlden ökar?
- Hur ska verksamheten bidra till att öka framtidstro för barn och ungdomar?
- Vad behöver finnas, i och utanför skolan, för att du och andra ska få de bästa förutsättningarna för lärande?
- Vad är viktigast för dig, i och runt skolan, för att du ska lära dig så bra som möjligt?
- Om ni tänker på barns och ungas hela dag:
  1. Vilka hinder finns idag som gör att barn och unga inte når kunskapsmålen, inte har tillit till människor i allmänhet och inte har framtidstro? (D.v.s. inte det som händer i klassrummet utan allt som sker runt omkring)
  2. Vad behöver kommunen göra för att åtgärda de hinder som ni har listat?

2019-03-31

2.2. Resultat behovsinsamling

Den informationsinhämtning som genomförts har resulterat i 450 st. behov och hinder.

Behoven har kategoriserats in i nio områden:

1. En meningsfull fritid
2. Lokaler/miljö
3. Framtidstro/stöd
4. Hemmet/socioekonomi
5. Resurser/förutsättningar
6. Hälsa
7. Tillit/trygghet
8. Transport
9. Skolans eget arbete (t.ex. lärare, lektioner, skolmat, schema m.m.)

Nedan presenteras ett urval av citat från behovsinsamlingen:

2019-03-31

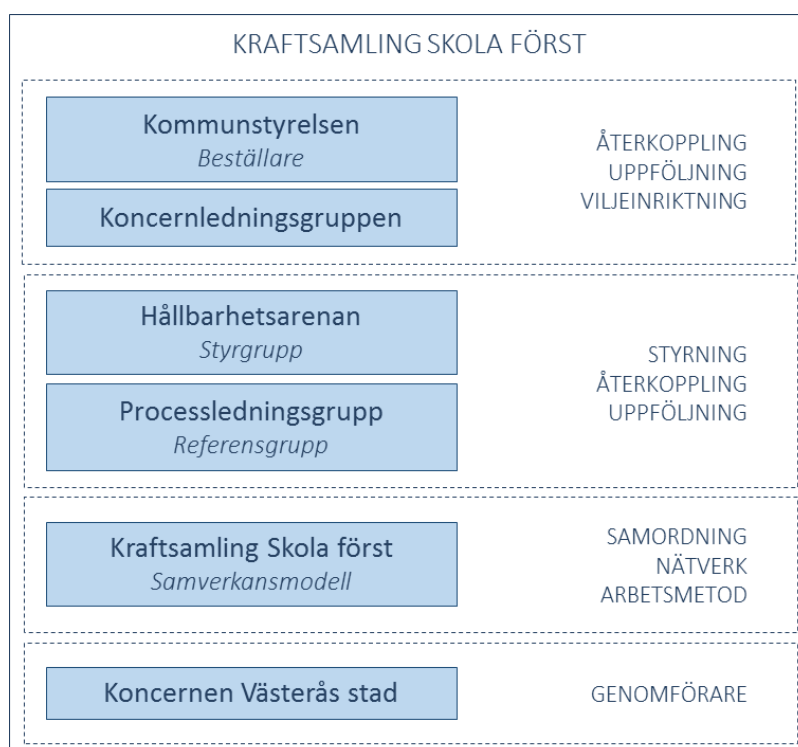
Utifrån behovsanalysen har projektet påvisat tre områden/utmaningar som extra viktiga områden att fokusera på för att kunna nå de uppsatta målen. De tre områdena/utmaningarna är:

- Bättre relationer med vuxenvärlden
- Bättre kopplingar till arbetslivet
- Meningsfull fritid som är utvecklande

2.3. Samverkansmodell

Kraftsamlingens första fas har resulterat i en samverkansmodell. Den klargör ansvar, uppdrag, stöd och arbetsätt för koncernen Västerås stad.

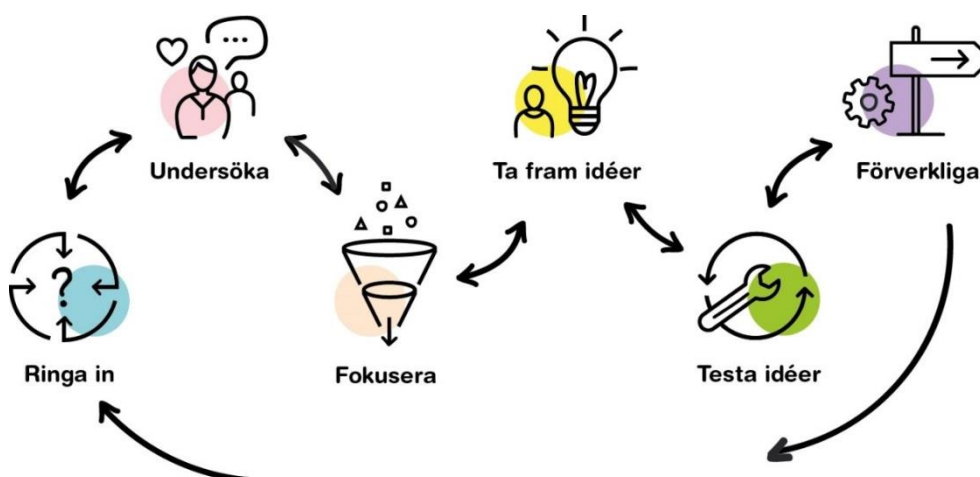
Övergripande beställare av kraftsamlingen är *Kommunstyrelsen* och de tillsammans med *Koncernledningsgruppen* har en viljeinriktning att kraftsamlingen ska genomsyra hela koncernen. *Hållbarhetsarenan* fungerar som en styrgrupp för kraftsamlingen och där diskuteras och förankras kommande inriktning och aktiviteter. Även *Processledningsgruppen för social hållbarhet* är med som referensgrupp för kraftsamlingen.

2.4. Arbetsmetod

De konkreta aktiviteter som kraftsamlingen resulterar i kommer att utföras med hjälp av *Tjänstedesign* och med utgångspunkt i SKL:s innovationsguide¹. Metoden innebär att analysera och fördjupa sig i målgruppens behov och först därefter finna och implementera en lösning, gärna i samhandling över verksamhetsgränserna.

Genom att använda *Innovationsguiden* kommer projektet få insikter om invånarnas verkliga behov, arbeta i en kreativ och engagerande process och tillsammans ta fram idéer och testa om de fungerar. Processen gör det lättare att fokusera på att lösa "rätt" problem och sluta göra det som inte efterfrågas.

Metoden innefattar även utvärdering av de aktiviteter som utförts och verksamheten/verksamheterna kan utifrån detta ta beslut om att avsluta, fortsätta, "skala upp" m.m.

¹ <https://innovationsguiden.se/>

2019-03-31

Det kan finnas aktiviteter som är mindre lämpade för denna metod och där annan metod kan tillämpas, t.ex. *Six Sigma* som är en metodik och filosofi för kvalitetsförbättringar inom organisationer. Vid planeringen av varje specifik aktivitet kommer det att tas i beaktande vilken metod som lämpar sig bäst för att kunna nå bästa möjliga effekt. Det kan vara *Tjänstedesign*, *Six Sigma* eller annan metod.

För att underlätta arbetet för verksamheterna vid framtagande av aktiviteter har nedan matris tagits fram. Matrisen visar på hur en specifik aktivitet kan ses i olika perspektiv och omfattas och/eller ägas av en eller flera aktörer.

	BÄTTRE KONTAKT MED VUXENVÄRLDEN	BÄTTRE KOPPLINGAR TILL YRKESLIVET	MENINGSFULL FRITID SOM ÄR UTVECKLANDE
INDIVID			
ENHET			
FÖRVALTNING/ BOLAG			
FÖRVALTNINGAR/BOLAG I SAMARBETE			
EXTERN SAMVERKAN			

2019-03-31

2.5. Nätverk för kontaktpersoner

Samtliga förvaltningar och bolag inom koncernen Västerås stad har en utsedd kontaktperson vars roll är att vara ”ingången” till respektive verksamhet och de är ansvariga för att aktiviteter inom den egna verksamheten planeras och utförs. Rollen innebär även att tillsammans med övriga kontaktpersoner identifiera aktiviteter att samhandla kring.

Kontaktpersonerna kommer att delta i *Nätverket för kraftsamling Skola först* som etableras under våren 2019. Nätverket kommer att startas upp med en kickoff och initialt kan det innebära tätare nätverksträffar. På längre sikt planeras att nätverket träffas för planering och uppföljning ca 4 ggr/år.

Kontaktpersonerna kommer även att vara ansvariga för att informera om kraftsamlingen inom den egna verksamheten samt att verksamhetens årliga planering följer kraftsamlingens samverkansmodell.

2.6. Kommunikation

En kommunikationsplan har tagits fram och planerade kommunikationsinsatser är påbörjade och fortsätter under våren 2019.

Information om kraftsamlingen finns på stadens interna webbsida och ska vidarebefordras till de verksamheter som inte har tillgång till denna plats (externa bolag). Under våren 2019 kommer informationen att tillgängliggöras på en extern webbsida för att möjliggöra att hela koncernen har tillgång till samma information.

Utöver koncernövergripande information ska även särskilda informations- och kommunikationsinsatser göras i samtliga nämnder, bolag och nätverk (bla Hållbarhetsarenan, Koncernledningsgruppen, Processledningsgruppen) mm. Detta kan vara både engångsinsatser samt insatser som sker löpande under kraftsamlingens gång.

3. Fortsatt process

Fas II som innefattar det fortsatta genomförandet av kraftsamlingen startas under våren 2019 och kommer att ha sin utgångspunkt i ett uppdaterat VBU. I denna fas kommer fokus att flyttas från behovsanalys och planering till ett tydligare genomförande med konkreta aktiviteter.